

Ispaviljongen fungerar invändigt som konstgalleri. Allt lyfter inte, men underfundigheten i Ylva Kullenbergs badkar når fram.

FOTO: PEDER ALTON

Sakral saga vänder sig från staden

Peder Alton ser den till is frusna musiken i Kungsträdgårdens ispaviljong.

Arkitektur/K 98

Love Arbén, Yngve Bergqvist
Ispaviljongen
Kungsträdgården

"Bade och" som i februarisolen kommer att förvandlas till "antingen eller". Arkitekten Love Arbén skriver inspirerat i ett programblad om sin och Yngve Bergqvists (Jukkasjärvi Icehotel) skapelse av is mitt emot Stockholms slott och vid kanten av Kungsträdgården. Byggprocessen fram till i dag har flera gånger hotats av den överraskande januarivärmen.

Om man vill kan man se den som en symbol för hela kulturhuvudstadsåret. Skall årets satsning på kultur

smälta bort eller inte, blir det bara ett tomt jippo eller finns där också inslag av eftertanke och innovation?

Ispaviljongen besöks av hundratals människor per dag och har blivit en succé. Arbén beskriver ett par möjliga orsaker. På ett handgripligt sätt illustrerar byggnaden, för så måste man ändå kalla den, den ofta upprepade bilden av arkitektur som "frusen musik", samtidigt som den understryker dess förgänglighet.

"VILKEN MUSIK uppstår när arkitekturen smälter?" undrar till slut Love Arbén så att man nästan kan höra ett darr på rösten.

Den förmiddag jag ser byggnaden lyser solen in genom de pelarlila isfönstren

och letar sig vidare in i den gråvitmelerade interiören. Snön som använts att gjuta väggar och tak med kommer från olika ishockeyrinkar i Stockholm och blandar smuts med vita kristaller till en marmorliknande effekt. Paviljongen är alltså lika mycket förmodad av konstgjord snö och skrap från isbanor som av kliniskt ren och transparent is från Torne älv, en blandning av urbana avlagringar och oförvanskad natur.

DET ÄR BARNDOMENS snögrotta jag möter, en förtätd drömvärld som startar i en utgrävd snöhög vid dikesrennen, livsfarlig att vara i när plogbilen kommer. Där finns också ett lockande, kitschigt inslag i ispaviljongens inte-

riör som placerar den i den etablerade kulturens utmarker. Ungefär som handelns billiga, formgjutna grogglas som skall illustrera kyla och is.

Byggnaden tjänar både som fri arkitektur och som konstgalleri. Konstnärer har bjudits in att göra skulpturer av Torne älvs is. De flesta är ovana vid materialet och får inte riktigt isen att lyfta. Men underfundigheten i Ylva Kullenbergs badkar och Christian Partos värmelement (av is) går fram. Och Arne Berghs futuristiskt formade isblock lyser som förväxta iskristaller och bryter av mot interiörens balanseerade kyrkoplan.

VAD TILLFÖR ispaviljongen omgivningen runt Strömmen?

Säger den någonting, om Operan, Slottet och bankplatsen runt Kungsträdgården? Nog kunde den ha varit mer utmanande, vågat ta strid med innerstaden och bättre utnyttjat sin tillfälliga karaktär. Nu är den i stället en saga, en iskuliss som vänder sig från staden och som framför allt överlever med hjälp av sitt lätt sakrala tonläge. För kulturhuvudstadsåret blev den trots en alltför varm start ett viktigt avstamp.

Ingen som besöker paviljongen kan undgå att se möjligheten i dess placering mellan Kungsträdgården och kajen längs Strömmen. Gatan som hindrar kontakten med vattnet skall naturligtvis bort.

Peder Alton